

## שם הפרוטוקול:

# הזרקה בדחף של תרופות לווריד / לצנתר בווריד מרכזי ומערכות

## חלופיות לווריד

### שותפי כתיבה

נורית יאיר שניידר, מפקחת קלינית באונקולוגיה, המרכז הרפואי תל השומר  
אילנה גוטהרץ, אחות אחראית אשפוז יום המטולוגי, המרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה  
כרמל שמיר, השתלות מח עצם, המרכז הרפואי הדסה עין כרם

**תאריך הפצת הפרוטוקול: יצוין בנפרד על ידי כל מוסד רפואי לאחר הגהה והתאמה מוסדית**

### סימוכין

- חוזר מנהל הסיעוד מס' 133/17 בנושא: "ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי"
- חוזר מנהל הסיעוד מספר 183/2021 בנושא: "פעולות סיעוד לאחות מוסמכת בוגרת השתלמות מוכרת באונקולוגיה"
- נוהל מוסדי בנושא "ניהול הטיפול התרופתי"
- נוהל מוסדי בנושא "טיפול במטופל עם צנתר מרכזי"

### נספחים

נספח מס' 1: רשימת תרופות שכיחות להזרקה בדחף

### רקע

מנכ"ל משרד הבריאות, בהמלצת הוועדה המייעצת לפעולות חריגות, התיר לאחיות מוסמכות בוגרות השתלמות מוכרת באונקולוגיה, לבצע הזרקה בדחף של תרופות לווריד, לצנתר בווריד מרכזי ולמערכות חלופיות.

### מטרה

הבניית סטנדרטים אחידים למתן תרופות בדחף דרך הווריד על ידי אחות מוסמכת, בוגרת השתלמות מוכרת באונקולוגיה.

### סמכות

1. הסמכות להוראה למתן תרופות בדחף דרך הווריד, הינה של רופא בלבד.
2. הסמכות למתן תרופות בדחף דרך הווריד, בהתאם להוראה רפואית הינה של אחות מוסמכת, בוגרת השתלמות מוכרת באונקולוגיה.

**אחריות**

1. האחריות למתן תרופות בדחף דרך הווריד, בהתאם להוראת רופא, הינה של אחות מוסמכת בוגרת השתלמות מוכרת באונקולוגיה.
2. האחריות להמשך מעקב אחר מצב המטופל לאחר הטיפול, הינה של אחות מוסמכת המופקדת על הטיפול.

**סייג**

- בהתאם להחלטה מוסדית תוקם רשימת תרופות המותרות להזרקה בדחף ע"י אחות מורשית.

**הנחיות לביצוע**

1. הנחיות כלליות לביצוע ע"י אחות מורשית.
2. רישום ודיווח

**1. הנחיות כלליות לביצוע ע"י אחות מורשית****האחות המורשית תפעל על פי ההנחיות הבאות ותוודא:**

- 1.1 טרם ההזרקה, ידועה סיבת מתן התרופה ושליטת קיום רגישות.
- 1.2 הדרכת המטופל לסיבת מתן התרופה, תופעות לוואי אפשריות וקבלת הסכמתו לנטילת התרופה.
- 1.3 הכנת התרופה בסמוך להזרקתה.
- 1.4 ההזרקה תעשה בהתאם להנחיות הבאות:
  - 1.4.1 חיטוי אזור ההזרקה
  - 1.4.2 **אין לתת שני סוגי תרופות בו זמנית**
  - 1.4.3 ההזרקה תבוצע בצורה איטית, למעט אם ניתנה הוראה אחרת, תוך שימת לב להתנהגות המטופל ותגובותיו.
  - 1.4.4 יש לבצע שטיפת הווריד לאחר מתן התרופה.
- 1.5 במידה ואירעה תגובה חריגה, כגון סימני רגישות לתרופה ו/או שינוי במצב המטופל, יש להפסיק את ההזרקה ולדווח באופן מידי לרופא. יש לשמור את האמפולה שהוזרקה ולא להשליכה עד לתום הביורור.

**2. רישום ודיווח - כמקובל**



**גורם מאשר:**

שם מנהל היחידה/מחלקה/מערך:

\_\_\_\_\_

תאריך:

\_\_\_\_\_

שם ותיאור תפקיד מנהל/ת הסיעוד:

\_\_\_\_\_

תאריך:

\_\_\_\_\_



## נספח מס' 1: רשימת תרופות שכיחות להזרקה בדחף לאחות אונקולוגית

שם תרופה	התוויות	תופעות לוואי	התוויות נגד	זהירות במתן
Dormicum / Midazolam 1mg/1cc 5mg/1cc דרך מתן מקובלת: 1-5mg למנה	אינדוקציה של הרדמה סדציה תוספת לחומרי הרדמה בזמן ניתוח	דיכוי נשימתי, ברונכוספאזם, שיעול גיהוק, בחילה, הקאה ירידה בלחץ הדם, טניקורדיה	COMA הריון שוק	ירידה בתפקוד הכלייתי חולי CHF קשישים
Hydrocortisone דרך מתן מקובלת: 25-100mg למנה	טיפול חליפי באי ספיקת אדרנל היפוקלצמיה הקשורה לסרטן הפרעות אלרגיות ודלקתיות <b>לשטוח קצב:</b> לופוס, מחלות ריאה חסימתיות, מחלות אוטואימוניות. <b>הפרעות המטבוליות:</b> תרומבוציטופניה, פורפורה, אריטרובלסטופניה, טיפול פליאטיבי	ירידה בלחץ הדם, כאב ראש, סחרחורת, כיב פפטי, פנקראטיטיס, צבירת נתרן ונוזלים, החמרת אי ספיקת לב, לחץ דם גבוה, היפוקלצמיה, חולשת שרירים, דיכוי מערכת החיסון, החמרת זיהומים, היפרגליקמיה.	במתן סיסטמי: זיהומים שונים, במיוחד פטרייתיים	זיהומים העמידים לאנטיביוטיקה, לחץ דם גבוה עם אי ספיקת לב, שחמתי, היפותירואידיזם, כיב פפטי, דיברטיקוליטיס, לחץ דם נמוך, סוכרת, נטייה לתרומבואמבוליות, הפרעות קונבולסיות, הפטיטיס B.
Fusid / Furosemide 20mg/2cc דרך מתן מקובלת: 5-40mg למנה	בצקות הקשורות באי ספיקת לב, שחמתי, מחלות כליה. בצקת ריאות חריפה. יתר לחץ דם - בעיקר במתן פומי	Lupus Gout סכרת	הפרעות אלקטרוליטריות אנוריה אי ספיקת כליות חמורה קומה הפטית הריון, הנקה	הפרעות אלקטרוליטריות היפוקלמיה, סחרחורת, חולשה, פרסטיזיות, ירידה בלחץ דם ארתרוסטיטי, תרומבופלביטיס, ספאזם של שלפוחית השתן, התכווציות שרירים, בחילה, הקאה.
Zantac /Ranitidine 50mg/2cc	טיפול בכיב פפטי פעיל רפלקס גסטרואזופגאלי מצבים היפרסקרטריים פתולוגיים (תסמונת זולינגר-אליסון) אזופגיטיס, צרבת, טיפול מונע בכיב פפטי	בחילה, הקאה, כאבי בטן, פריחה, כאב ראש, תחושת שריפה מקומית במתן תוך-וריד במקום ההזרקה	הנקה	מחלות כליה וכבד
Morphine 10mg/1cc דרך מתן מקובלת: 1-3mg למנה עד לשינוך הכאב	הקלה על כאבים בינוניים עד חזקים, חריפים או כרוניים. בזמן אנסטזיה. דיספניאה הנובעת מבצקת ריאות חריפה אי ספיקת לב	טשטוש, סחרחורת, סדציה, בחילה, הקאה, עצירות, פריחה, הזעה, דיכוי נשימתי עד אפניאה, שוק, דום לב, ספאזם של שלפוחית השתן, לרינגוספאזם, ברונכוספאזם	שלשולים הנובעים מהרעלה בזמן לידה	פגיעות ראש, לחץ תוך גולגולתי גבוה, אסטמה חריפה, מצב הנוטה לדיכוי נשימתי, הפוקסיה, היפרקפניאה, הנקה, בטן חריפה, הפרעות קצב, הפרעות קונבולסיות, מחלת אדיסון, מחלות כליה וכבד COPD, Corpulmonale, Myxedema
Pramin/Metoclopramide 10mg/2cc	מניעת בחילות והקאות הקלת סימפטומים של Diabetic gastroparesis Gastro esophageal reflux כיב פפטי גירוי ריקון הקיבה מבריום (כאשר יש עיכוב בפניו בריום ממערכת העיכול) (לשיפור יצירת החלב) בהנקה	אי שקט, תגובה אקסטרה פירמידלית, תגובה הדומה לפרקינסונזים, בחילה, הקאה, עליה בלחץ הדם	דימום ממערכת העיכול, חסימה מכאנית או פרפורציה במערכת העיכול Pheochromocytoma עלול לגרום למשבר יתר לחץ דם אפילפסיה חולים עם בעיות נפשיות מטופלים בפנותיאזינים	סרטן השד, הנקה



תרופות אחרות <b>OTHERS</b>	תרופות לויסות לחץ דם <b>BLOOD PRESSURE</b>	תרופות הרדמה <b>SEDATION</b>	תרופות החייה <b>RESUSCITATION</b>
Naloxone - Narcan Flumazenil - Anexate Heparin Hydrocortisone sodium Glucose 20% Furosemide Pramin	Nitroglycerin Hydralazine Labetalol Metoprolol Terlipressin- glipressin Verapamil - lkacor	Fentanyl Morphine Propofol Etomidate Ketamin Midazolam Diazepam - valium Atracurium Vecuronium Pancuronium Succinylcholine	Adrenaline Atropine Adenosine Amiodarone Ephedrine Lignocaine Phenylephrine Vasopressin Calcium gluconate